

ΕΙΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

ΜΑΡΚΟΣ Ν. ΝΑΟΥΜΙΔΗΣ

(† 29 Μαΐου 1977)

Τὴν 29ην Μαΐου ἐ.ἔ. (1977) ἀπέθανεν ἐν Ἀμερικῇ ὁ Ἑλλην καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Illinois Μᾶρκος Ν. Ναουμίδης. Ἡ ἐπάρατος νόσος τοῦ αἰῶνος μας ἀφῆρπασεν ἀπὸ τοὺς οἰκείους, τοὺς συναδέλφους καὶ τοὺς φίλους ἓνα ἔντιμον οἰκογενειάρχην, ἓνα καλὸν ἐπιστήμονα καὶ ἓνα ἐκλεκτὸν φίλον εἰς ἡλικίαν μόλις 46 ἐτῶν.

Ὁ Μᾶρκος Ναουμίδης ἐγεννήθη εἰς Ἀθήνας, ὅπου καὶ ἐσπούδασε Φιλολογίαν, διακρινόμενος κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν σπουδῶν του τόσον εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν μάθησιν ὅσον καὶ εἰς τὴν φοιτητικὴν δρᾶσιν, ἡ ὁποία τὴν ἐποχὴν ἐκείνην διεμορφοῦτο, διὰ νὰ λάβῃ κατόπιν τὰς σημερινὰς ὀργανωτικὰς διαστάσεις.

Ἐξεπλήρωσε τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ὑποχρεώσεις του ὡς ἑφεδρος ἀνθροπολογαγὸς πεζικοῦ καὶ ἐν συνεχείᾳ, μετὰ βραχεῖαν παραμονὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα, μετέβη εἰς Η.Π.Α. τὸ 1957 διὰ μεταπτυχιακὰς σπουδὰς, ὡς ὑπότροφος τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Illinois. Ἐκεῖ ἠὺμοίρησεν ἐξόχων διδασκάλων, ὡς οἱ A. Turyn, B. E. Perry, J. L. Heller κ.ἄ. Ἡ ἐξέλιξις του ἐν Ἀμερικῇ ὑπῆρξε λίαν σταθερά· διελθὼν πάσας τὰς ἀκαδημαϊκὰς βαθμίδας, Doctor, Instructor, Assistant Professor, Associate Professor, ἐξελέγη τέλος τακτικὸς καθηγητῆς τοῦ αὐτοῦ πάντοτε Πανεπιστημίου τὸ 1970, ὅπου ὑπηρέτει τὰ κλασσικὰ γράμματα γενικῶς μέχρι τοῦ θανάτου του, διδάσκων κυρίως τοὺς παρακολουθοῦντας μεταπτυχιακὰς σπουδὰς φοιτητὰς τῆς οἰκείας Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου του καὶ ἐποπτεύων τὰς διδακτορικὰς τῶν διατριβὰς. Πλὴν τῶν διδακτικῶν του καθηκόντων, φυσικὰ, προσέφερε καὶ διοικητικὰς ὑπηρεσίας γενόμενος μέλος τῆς Συγκλήτου.

Οἱ τομεῖς τῆς ἐπιστήμης, τοὺς ὁποίους ἐθεράπευσεν ὁ ἐκλιπὼν φίλος, εἶναι κυρίως ἡ Λεξικογραφία ἐν σχέσει πάντοτε πρὸς τὴν Κλασσικὴν Φιλολογίαν, ἀλλὰ τὸ ἐρευνητικόν του ἔργον ἤρχισεν ἀπὸ τὸν χῶρον τῶν Βυζαντινῶν (Παλαιογραφία, Ρωμανὸς ὁ Μελωδὸς κ.λ.π.). Λόγω τῆς φύσεως τῆς ἐρευνητικῆς του ἀπασχολήσεως ἐταξίδευε συχνάκις εἰς πολλὰς εὐρωπαϊκὰς καὶ ἑλληνικὰς βιβλιοθήκας εἰς ἀναζήτησιν χειρογράφων περιεχόντων τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐρεύνης του.

Ἔνεκα τῶν ἐπιστημονικῶν του προσόντων ἐγένετο τακτικὸν ἢ ἐπίτιμον μέλος πολλῶν ἐπιστημονικῶν Ἑταιρειῶν καὶ ἐκδοτικῶν ἐπιτροπῶν ἐπιστημονικῶν περιοδικῶν ἢ ἀφιερωτικῶν τόμων, ἔλαβε δὲ μέρος εἰς πολλὰ Διεθνῆ ἐπιστημονικὰ Συνέδρια.

Τὴν ἐκ τῶν φοιτητικῶν χρόνων ἔντονον τάσιν πρὸς ὑπηρεσίαν τῶν κοινῶν ἀνέπτυξεν ἐπιτυχῶς καὶ εἰς τοὺς κύκλους τῆς ὁμογενείας τοῦ Illinois ὁ πολὺκλαυστος φίλος, τόσον γενικώτερον ὅσον καὶ εἰς ἐκτάκτους εἰδικὰς περιστάσεις.

Ὁ ἐκλιπὼν ἀφίνει σύζυγον, δύο τέκνα καὶ τὴν μητέρα του.

Εἰς μνημόβιον αὐτοῦ ἀναγράφομεν κατωτέρω κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν τὰς μελέτας καὶ διατριβὰς του:

1. «Ρωμανοῦ τοῦ Μελωδοῦ, Εἰς τὸν Ὅσιον καὶ Δίκαιον Λάζαρον τὸν Τετραήμερον Ὑμνος Β'», ἐν Ρωμανοῦ τοῦ Μελωδοῦ Ὑμνοι, τόμ. Α' (Ἀθήναι 1952), σσ. 177-194.

2. Τὰ Κοντακάρια τῆς Πάτμου (ἐν συνεργασίᾳ μετὰ Π. Γ. Νικολοπούλου), ὕπερ ἐδημοσιεύθη ὡς μέρος Α' τοῦ Β' τόμου τῶν Ρωμανοῦ τοῦ Μελωδοῦ Ὑμνων (ἐν Ἀθήναις 1954), σσ. 394.

3. Σωφρονίου Εὐστρατιάδου «Ρωμανὸς ὁ Μελωδὸς καὶ τὰ ποιητικὰ αὐτοῦ ἔργα, Β', μετὰ προλόγου, σημειώσεων καὶ ἐνὸς πίνακος ὑπὸ Μ. Ν. Ναουμίδου», Ε.Ε.Β.Σ., ΚΕ' (1955), σσ. 211-283.

4. «Ρωμανοῦ τοῦ Μελωδοῦ Κοντάκιον τῶν Ἀγίων Τριῶν Παίδων», ἐν Ρωμανοῦ τοῦ Μελωδοῦ Ὑμνοι, τόμ. Γ' (ἐν Ἀθήναις 1957), σσ. 207-285.

5. Greek Lexicography in the Papyri, Thesis submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy in Classical Philology in the Graduate College of the University of Illinois (Urbana, Illinois 1961), σσ. 249.

6. «Greek Lexicography in the Papyri», Dissert. Abstracts, τόμ. XXI, τεύχ. 10 (1962), σ. 3651.

7. «The Papyrus of the Lexikon of Harpocration», Transactions and Proceedings of the American Philological Association XCII (1961), σσ. 384-388.

8. «Βιβλιογραφικαὶ συμβολαὶ εἰς φιλολογικὸς παπύρους», Ἀθηνᾶ 66 (1962), σσ. 187-191.

9. «Notes on Literary Papyri», Transactions and Proceedings of the American Philological Association XCIII (1962), σσ. 240-252.

10. «Ύμνογραφικά κείμενα εις παπύρους και ὄστρακα», Ε. Ε. Β. Σ., ΛΒ' (1963), σσ. 60-93.
11. «Ο P. Oxy. 1801 και ὁ Θέων», Χάρις Κωνσταντίνω Ι. Βουρβέρη (ἐν Ἀθήναις 1964), σσ. 327-335.
12. A. Tovar, *Catalogus codicum Graecorum Universitatis Salamantinae I. Collectio Universitatis Antiqua...* (Salamanca 1963), Ε. Ε. Β. Σ., ΛΓ' (1964), σσ. 315-320 (Βιβλιοκρισία).
13. Roger A. Pack, *The Greek and Latin Literary Texts from Greco-Roman Egypt*, Second Revised and Enlarged Edition (Ann Arbor, Michigan 1965), *American Journal of Philology* LXXXVIII (1967), σσ. 352-355 (Βιβλιοκρισία).
14. «New Fragments of Ancient Greek Poetry», *Greek, Roman and Byzantine Studies* 9 (1968), σσ. 267-290.
15. «The Fragments of Greek Lexicography in the Papyri», *Classical Studies Presented to Ben Edwin Perry* (Urbana, Illinois 1969), σσ. 181-202, μετὰ 4 πινάκων.
16. K. Mitsakis, *Der byzantinische Alexanderroman nach dem Codex Vindob. Theol. gr. 244* («*Moscellanea Byzantina Monacensia*» 7, München 1967), *Comparative Literature Studies* 6 (1969), σσ. 334-337 (Βιβλιοκρισία).
17. *Facsimiles of Dated Ptolemaic Codices*, Athens 1970, σσ. 132+πίν. 178 (Μετάφρασις εις τὴν Ἀγγλικὴν τοῦ βιβλίου Πίνακες χρονολογημένων Πατμιακῶν κωδίκων τοῦ καθηγητοῦ Α. Δ. Κομίνη).
18. Stephanie West, *The Ptolemaic Papyri of Homer* («*Papyrologica Coloniensia*» III, Köln und Opladen 1967), *American Journal of Philology* XCI (1970), σσ. 375-378 (Βιβλιοκρισία).
19. «Σύμμεικτα παλαιογραφικά», Ε.Ε.Β.Σ., ΛΘ'-Μ', Ἀθήναι (1972-73), σσ. 373-385.
20. «The Date, Scribe and Provenience of Cod. Holkham Gr. 112 (olim 298)», *Scriptorium* XXVIII (1974), σσ. 65-68, μετὰ 2 πινάκων.

21. «The Shorter Version of Pseudo-Zonaras Lexikon», Serta Turyniana (Urbana, Illinois 1974), σσ. 436-488.

22. Ρητορικὰ λέξεις, Editio Princeps («Ἀθηνᾶ», σειρά διατριβῶν καὶ μελετημάτων 20, ἐν Ἀθήναις 1975), σσ. 96+Πίν. 4.

23. «The v-Recension of St. Curil's Lexicon». Ἡ ἐργασία αὕτη συγκειμένη ἐξ 74 δακτυλογραφημένων σελίδων ἔχει ὑποβλήθῃ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1971 πρὸς δημοσίευσιν εἰς τὸν ἀφιερωτικὸν τόμον πρὸς τιμὴν τοῦ καθηγητοῦ L. Wallach.

Τὸ opus magnum τοῦ Μάρκου Νάουμίδου, τὸ ὁποῖον οὗτος δὲν ηὐτύχησε νὰ ἴδῃ τελειωμένον, εἶναι ἡ ἔκδοσις τοῦ ἀνεκδότου λεξικοῦ τοῦ εἰς Κύριλλον Ἀλεξανδρείας ἀποδιδόμενου, συγκειμένου δὲ κυρίως ἐκ γλωσσῶν ἐκ τῶν γνωστοτέρων κλασσικῶν συγγραφέων, Ὀμήρου, Εὐριπίδου, Δημοσθένους κ.ἄ., μετὰ ἐνίων Γραφικῶν λέξεων καὶ ἄλλων ἐκ τῶν Πατέρων. Τὸ λεξικὸν τοῦτο σώζεται εἰς ποικιλίαν διασκευῶν εἰς ὑπὲρ τὰ διακόσια χειρόγραφα, πολλὰ τῶν ὁποίων παρέμενον εἰσέτι ἄγνωστα. Πρὸς τοῦτο τῆς ἐκδόσεως θὰ προηγεῖτο μελέτη εἰς αὐτοτελεῖ τὸμον μὲ τὴν παράδοσιν τοῦ κειμένου — ἡ ἐργασία ἦτο σχεδὸν ἐτοίμη πρὸς δημοσίευσιν — θὰ ἐπηκολούθει δὲ ἡ ἔκδοσις τοῦ λεξικοῦ, ἡ ὁποία ὑπελογίζετο ὅτι θὰ ἐκάλυπτε 3 ἢ 4 ἐν συνόλῳ τόμους.

ΑΘΑΝ. Δ. ΚΟΜΙΝΗΣ

Καθηγ. τῆς Βυζαντινῆς Φιλολογίας
ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν